Alþingi
Erindi nr. Þ 133/708
komudagur 5.1.2007

SVÍNARÆKTARFÉLAG ÍSLANDS
ICELANDIC PORK PRODUCERS ASSOCIATION DEN ISLANDSKE SVINEAVLSFORENING
TEIGI, 601 AKUREYRI ISLAND
SÍMI/TEL.:+354 463 1352, +354 861 9101, TELEFAX +354 463 1552

Landbúnaðarnefnd Alþingis
b/t nefndarritara Elísabet Rán Andrésdóttir
Alþingi
150
Reykjavík

Teigi 4. janúar 2006

Efni: Mál nr 377

SFÍ gerir athugasemd við 1. grein frumvarpsins, en þar segir orðrétt.

> *Eftirlitsgjaldið tekur ekki til greiðslu á öðrum kostnaði við heilbrigðiseftirlit en að framan greinir. Sértækt eftirlit með sláturafurðum, umfram það sem greint er frá í 2. mgr., er nauðsynlegt þegar tiltekin starfsemi sláturleyfishafa eða framleiðanda uppfyllir ekki þær kröfur sem gerðar eru til sláturafurða vegna gruns um smitefni, mengun og þess háttar. Kostnað af eftirlitinu ber sá sem ber ábyrgð á þeirri starfsemi sem er undir hinu aukna eftirliti. Fjárhæð gjaldsins skal nema raunkostnaði við eftirlitið.*

SFÍ er almennt séð sammála því að það sé á ábyrgð bænda að framleiða afurðir sem ekki bera með sér smitefni. Svínabændur mótmæla eftir sem áður harðlega að það sama skuli gilda um smit vegna salmonella. Er því lagt til að þegar um smit vegna salmonllu sé að ræða verði stofnaður sjóður sem fjármagnaður sé af ríkinu og standi undir kostnaði vegna salmonellu.

Greinargerð

Landbúnaðarráðherra skipaði starfshóp sem á árinu 2002 skilaði skýrslu um "*Salmonella* og *Campylobacter* í dýrum og umhverfi á Suðurlandi".
Þá var jafnframt gefin út geinargerð af Yfirdýralæknisembættinu í október 2003 "*Breytt eftirlit með Salmonella í svínum*".
Í þessum skýrslum kemur m.a. eftirfarandi fram:

- Salmonella er viða til staðar í náttúrunni og við það verður ekki ráðið
- Salmonella (Infantis) sem greindist á 6 svínabúum og 2 kjúklingabúum árið 2001 hefur að öllum líkindum **komið með fóðri**

Af framansögðu má ljóst vera að Salmonella er víðtækt vandamál sem snertir alla þá sem að framleiðsluferli og sölu matvöru koma þ.e. fóðursala, bændur, sláturleyfishafa, vinnslur, smásala og síðast en ekki síst neytendur. Svínabændum finnst því mjög ósanngjarnt að þeir þurfi alfarið að standa straum að kostnaði og/eða tekjutapi þegar Salmonella greinist í þeirra afurðum, sérstaklega þegar horft er til þess að smitið berst í þeirra afurðir með fóðri. Þannig standa bændur algjörlega varnarlausir gagnvart því að salmonella berist inn á þeirra bú. Á síðustu árum hefur greinin tapað miklum fjárhæðum vegna Salmonella í svínum og nú er svo komið að þetta er jafnvel að sliga rekstur einstaka framleiðenda. Á sama tíma horfa svínabændur á það hvernig búgrein sem er í samkeppni við þá fær fullar bætur til þess að berjast við sjúkdóm sem þar hefur valdið miklu tjóni. Ekki eru gerðar athugasemdir við það ef hið opinbera vill taka þátt í að útrýma sjúkdómum sem herja á einstaka búgrein, en það er þó krafa svínabænda að allir sitji við sama borð í þessum efnum. Svínabændur telja að þarna sé verið að brjóta jafnræðisregluna.

Þessu til viðbótar er rétt að bæta því við að skv. núverandi lögum (96/1997) ber að greiða eftirlit með sláturafurðum úr svokölluðum eftirlitssjóði burtséð frá því hvort eftirlitið er

talið almennt eða sértækt. Í þessu samhengi er bent á niðurstöðu Hæstaréttar í máli Sléttusvíns gegn íslenska ríkinu (mál nr. 213/2005).
Ennfremur er rétt að vekja athygli á reglugerð (336/2005) *um innheimtu gjalds vegna heilbrigðiseftirlits með sláturafurðum.* Hún er frá 23. mars 2005 og ef niðurstaða Hæstaréttar í máli Sléttusvíns gegn íslenska ríkinu er skoðuð má ljóst vera að umrædd reglugerð stenst ekki ákvæði laga. En í reglugerðinni segir m.a.

"Gjaldið tekur ekki til greiðslu á öðrum kostnaði við heilbrigðiseftirlit en að ofan greinir. Kostnaður vegna viðbótarsýna eða prófana sem framleiðandi á búi þar sem greinst hefur smitefni er ógnar matvælaöryggi kann að óska eftir greiðist af viðkomandi framleiðanda. Beiðni um viðbótarsýnatökur skal vera skrifleg."

Þetta ákvæði á sér enga stoð í lögum nr. 96/1997.

Virðingarfyllst,

f.h. Svínaræktarfélags Íslands

_____

Ingvi Stefánsson